

Tuần IV

NGÃM NHÌN ĐỨC GIÊSU SỐNG LẠI

*Tình yêu tỏ hiện trong sức mạnh biến đổi
Hữu ích của Thánh giá
Chứng tá tình yêu. Sống niềm hy vọng*

Chúa đã sống lại thật!!¹ Alleluia!

⇒ **Ôn xin:**

→ Cùng với Đức Mẹ, cảm nhận sâu xa niềm vui mãnh liệt của Chúa Sống Lại.²

⇒ **Nhận định về ý nghĩa Phục Sinh:**

→ *Lưu ý*: cảnh sa lầy thường gặp là lẫn lộn niềm vui phục sinh với lòng náo nức bên trong (vì thấy khóa cửa phòng sắp xong, sắp ra về...), và bầu khí ồn ào náo nhiệt bên ngoài (nơi những người chung quanh...), rồi đâm sao lãng, không đi sâu vào được trong nội tâm để cảm nhận niềm vui của Chúa sống lại, là một niềm vui thiêng liêng phải cố gắng nhiều mới bắt gặp được; thế nên, việc tiếp tục thinh lặng, nỗ lực... nhiều hơn nữa, là điều tối cần;

→ Cảm nhận niềm vui của Chúa – “Niềm vui của Đức Chúa là thành trì bảo vệ [sức mạnh của] anh em”³ – để có nghị lực mà sống trọn kế hoạch của Chúa, trong mọi cảnh huống vui buồn, thành công cũng như thất bại, sung sướng

¹ Về “ngày thứ ba”: xem Hs 6:1-2; Gn 2:1 (Mt 12:40); Lc 24:7. 46; 1Cr 15:4.

² “Cầu xin điều tôi muốn [nhận được]: ...xin ơn được vui mừng mãnh liệt vì sự vinh quang và vui mừng đường ấy của Đức Kitô, Chúa chúng ta” (Lc 22:1).

³ Nkm 8:10.

cũng như khổ đau, tức là để tôi luyện quyết tâm sống theo thánh ý Chúa như đã nhận ra trong *tuần II* của *Linh Thao*, phấn khởi, lòng đầy hy vọng, ngẩng đầu lên, đưa mắt nhìn về tiêu đích đời đời; bởi *cây trồng* kiên vững rằng: “Một khi cùng chịu đau khổ với Ngài, chúng ta sẽ cùng được hưởng vinh quang với Ngài,”⁴... *giống Ngài!*

→ Đường Thánh giá là con đường đi, không phải là nơi đến: nếu cứ cắm đầu nhìn đất, cặm cụi lê bước trong cuộc sống, cứ bám chặt vào cõi đời tạm bợ này, tưởng như sẽ ăn đời ở kiếp trong trần gian này, thì cùng lúc cũng sẽ tưởng khổ đau đời này là bất tận; làm thế là tự hại mình, tự chuốc khổ vào thân;

→ Niềm vui Chúa sống lại, niềm vui ơn cứu độ:⁵ Chúa ban, chứ không phải của thế gian... có và giữ được nhờ biết can trường chiến đấu [*guom giáo, khổ đau, chết chóc*]⁶ để chinh phục; ...mang lại sức mạnh,⁷ nghị lực tông đồ;

→ Lý do để vui mừng là siêu nhiên [một *niềm lạc quan siêu nhiên*, không phải tự nhiên, trần thế], vì:

- Chúa đã sống lại - đã thắng thế gian⁸ - ‘hoàn nguyên’
vinh quang Thiên Chúa - không để chúng ta mồ côi⁹ -

⁴ Rm 8:17b.20b-24; “Được chia sẻ những đau khổ của Đức Kitô bao nhiêu, anh em hãy vui mừng bấy nhiêu, để khi vinh quang Ngài tỏ hiện, anh em cùng được vui mừng hoan hỷ” (1Pr 4:13); xem 1Pr 5:1; 2Tm 2:11-12.

⁵ “Xin ban lại cho con niềm vui vì được Ngài cứu độ...” (Tv 50:14); “Anh em hãy vui luôn trong niềm vui của Chúa. Tôi nhắc lại: vui lên anh em!” (Pl 4:4); x. 1Tx 5:16.

⁶ “Thầy đến không phải để đem bình an, nhưng để đem guom giáo” (Mt 10:34).

⁷ “Niềm vui của Đức Chúa là thành trì bảo vệ [sức mạnh của] anh em” (Nkm 8:10).

⁸ Xem Ga 16:33. Thiên Chúa thắng trong một cách thức vượt quá tầm nhìn mắt trần loài người (x. Is 55:8-9: “Thật vậy, tư tưởng của Ta không phải là tư tưởng của các người, và đường lối các người không phải là đường lối của Ta. Trời cao hơn đất chừng nào thì đường lối của Ta cũng cao hơn đường lối các người, và tư tưởng của Ta cũng cao hơn tư tưởng các người chừng ấy”)!

⁹ Xem Ga 14:18.

ở với chúng ta mọi ngày cho đến thế mạt;¹⁰ - “Lòng anh em đừng xao xuyên! Hãy tin vào Thiên Chúa và tin vào Thầy”¹¹ v.v...

- Thiên Chúa “làm việc” không ngừng:¹² hoạt động vô hình mà mạnh mẽ qua Thần Khí... bất chấp cảnh sự ác đang hoành hành trong thế gian¹³... Ra sao thì ra, Giáo hội vẫn mãi sinh động và đang sống mạnh, bởi vì Đức Kitô đã phục sinh và đang sống. “Đừng xao xuyên!”¹⁴ “Đừng sợ!”

- nhận được ơn cứu độ [niềm vui ơn cứu độ] đưa đến sự sống đời đời; nhờ đó, có được khả năng vô song và giá trị siêu việt của đời kitô hữu “thứ thiệt” [tức sống trong ơn thánh sủng], với không biết bao nhiêu phương tiện [Lời Chúa, các bí tích, cầu nguyện, kinh nghiệm khôn ngoan của Hội Thánh và các thánh, cũng như các chức năng và tác vụ trong Hội Thánh, v.v.] dồi dào để sống và hoạt động, để hợp tác vào trong công trình cứu độ... bao quát ôm trọn toàn thể nhân loại, toàn thể thế giới;

- nhận được sứ mạng cao cả, sứ mạng tiếp tục công trình cứu độ của Đức Kitô: làm cho đủ mức những gian nan Đức Kitô còn phải chịu... vì lợi ích của Hội Thánh.¹⁵

- thấy ơn cứu độ đã được ban ra sung mãn cho hết mọi người, tuôn trào dồi dào trên toàn thể nhân loại,

¹⁰ Xem Mt 28:20, và cả Ga 14:18.20.

¹¹ Ga 14:1.

¹² Xem Ga 5:17.

¹³ Xem Mt 13:24-30.36-42: Dụ ngôn cỏ lùng. “Con Người sẽ sai các thiên thần của Người tập trung mọi kẻ làm gương mù gương xấu và mọi kẻ làm điều gian ác, mà tống ra khỏi Nước của Người, rồi quăng chúng vào lò lửa; ở đó, chúng sẽ phải khóc lóc nghiền răng.”

¹⁴ Ga 14:1.

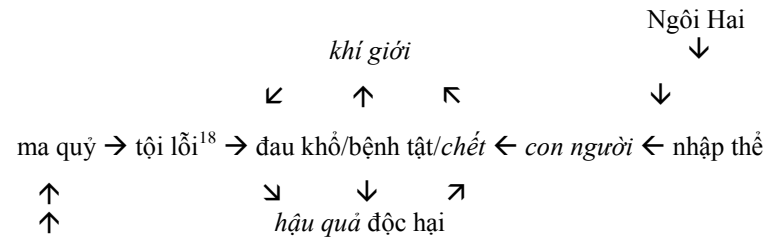
¹⁵ Xem Cl 1:24.

trên toàn bộ vũ trụ... đưa dẫn đến cõi trường sinh bất diệt,¹⁶

- biết toàn bộ con người mình – cả hồn lẫn xác – rồi cũng sẽ được sống lại vinh hiển như Ngài...¹⁷

- thấy mãnh lực phục sinh đã biến đổi hẳn ý nghĩa của đau khổ, bệnh tật và sự chết [chiến thuật “độc trị độc,” “gây ông đập lưng ông”] nơi chính mình và nơi người khác;

→ xem đồ hình minh họa sau đây:

- trong mãnh lực phục sinh của Đức Kitô, khổ đau, chết chóc trở thành khí giới đánh bại tội lỗi,¹⁹ mang lại công đức = ơn cứu độ cho chính mình và cho người khác; đó là cuộc sống hằng giây phút của người kitô kết hiệp với Đức Kitô qua ơn thánh sủng [ngoài ơn thánh sủng, hoạt động, khổ đau của con người – dù có mang danh nghĩa là kitô hữu, thì cũng – chẳng có ích gì trước mặt Thiên Chúa]; mừng Phục Sinh là sống niềm vui có được mãnh lực cứu độ ấy hoạt động hằng giây hằng phút trong chính con người và cuộc sống của mình, của nhân loại...

¹⁶ Nhìn ngắm công trình tạo dựng – như đã suy chiêm trong phần *Nguyên lý và Nền tảng* lúc khởi đầu tiến trình Linh Thao, nhưng là – dưới ánh sáng huy hoàng của *ơn cứu độ*.

¹⁷ Xem Rm 6:5.

¹⁸ Ít là làm cho đau khổ, bệnh tật và chết – dù là theo luật tự nhiên – trở thành nặng nề gấp bội, khổ đau thật sự... bởi không còn mang được *ý nghĩa* cao cả và *tâm giá trị* siêu việt.

¹⁹ Xem Rm 8:2, và *Lời tiền tụng Chúa nhật thường niên III*.

→ Nếu sống mãnh lực phục sinh từng giây phút hiện tại của cuộc sống – mãnh lực cứu độ trần gian – qua việc kết hợp với Chúa Kitô²⁰ nhờ đời sống ơn thánh [qua đức tin, cậy, mến... như nhánh nho kết vào thân nho; như đồ dùng điện nối với dòng điện qua ba chấu điện], thì dù có bệnh tật, già nua... thế nào đi nữa, mọi người đều hữu ích cho Giáo hội và nhân loại, đều có sức mang lại ơn cứu độ đến tận cùng thế giới, đều có ảnh hưởng tông đồ ở khắp nơi [đó là hữu ích tính và giá trị cứu độ của khổ đau và chết chóc trong mối liên kết với Đức Kitô qua ơn thánh sủng: trong Đức Kitô, không một ai là vô dụng cả!];²¹

→ Vậy, tự bản chất, người kitô thực thụ là người sống trọn niềm vui thiêng liêng,²² bởi có:

- Chúa ngự trong lòng - có một niềm hy vọng lớn lao;

- sứ mạng sống và loan báo Tin Mừng, Tin Vui! [bi quan, buồn bã thì làm sao rao truyền tin vui được?];

→ Thế nên, trong đời, người kitô phải biết vui buồn cho có trật tự... cách thức tạo lại niềm vui ơn cứu độ...

- vui nếu có ơn thánh sủng [niềm vui căn bản, cho dù có gặp hoạn nạn...] - buồn [ưu phiền] nếu thấy mất ơn thánh sủng [cho dù có trúng số độc đắc lớn];²³

²⁰ Xem Gl 2:20; 1Cr 10:31.

²¹ Xem *Giáo Lý Hội Thánh Công Giáo*, số 1368. “Tôi sống, nhưng không còn phải là tôi, mà là Đức Kitô sống trong tôi” (Gl 2:20). Duy chỉ khổ đau [khắc kỷ mà linh hồn là tình yêu đức ái] “kitô” [= kết hiệp với Đức Kitô trong ơn thánh sủng, x. 1Cr 13] mới mang lại được – và nhất thiết mang lại – hoa trái sinh ích cho cuộc sống mai sau [và cả đời này], cho hạnh phúc đời đời.

²² Xem Pl 4:4-7; 1Pr 1:6-9; 4:12-14. “Mừng vui lên! [vì] được đầy ân sủng... được Thiên Chúa ở cùng” (Lc 1:28): *vui* vì được *đầy ân sủng*! Ngạn ngữ Tây Phương kitô giáo có câu: “Một ông thánh buồn là một ông thánh đáng buồn [tức là không thánh gì cả]”; xin cũng xem Tv 5:12; 63:11. Có hai mức độ vui buồn trong con người: hời hợt trên mặt hoặc là trần thế, và sâu thẳm tận trong đáy lòng hoặc là của Chúa (x. Cl 2:6-7).

- tạo lại niềm vui [bản chất của người kitô] → thống hối;

- bí tích cáo giải [tức là làm để có niềm vui căn bản];

→ Chiếm giải vô địch: cha mẹ nào không muốn con mình hay nhất, giỏi nhất, thành công nhất... thế mới hiểu: là Cha là Mẹ chúng ta, Thiên Chúa cũng muốn mỗi người chúng ta trở thành hay, giỏi tốt “nhất” = vô địch trên đường nên trọn lành [sống trọn thánh ý, kế hoạch của Thiên Chúa]; mà muốn trở thành tài, trở thành giỏi, thì phải luyện tập kham khổ²⁴... đó là ‘kỹ thuật’ cơ bản của phận mệnh làm người; chính vì thế, Thiên Chúa gửi đến cho²⁵ mỗi người những cơ

²³ “Thật thế, anh em đã phải ưu phiền do ý Thiên Chúa, nên chúng tôi không làm thiệt hại gì cho anh em. Quả vậy, nỗi ưu phiền do ý Thiên Chúa làm cho chúng ta hối cái để được cứu độ: đó là điều không bao giờ phải hối tiếc; còn nỗi ưu phiền của thế gian thì gây ra sự chết. Hãy xem những hậu quả mà nỗi ưu phiền, do ý Thiên Chúa, gây ra nơi anh em: bao nồng nhiệt, và hơn thế nữa: bao lời xin lỗi, bao ân hận, bao sợ hãi, bao ước mong, bao nhiệt tình...” (2Cr 7:9-11). Thế nên, khi buồn, vui, nên hỏi tâm để xem tại sao vui, buồn, hầu phân ứng cho đúng, cho có trật tự. Có thể liên kết các nỗi buồn vui này với kinh nghiệm về sầu khổ (*desolation*) và an ủi (*consolation*), bàn đến trong phần trình bày các Quy tắc về *Phân biệt thần loại* (x. Lt 313- 336, và *Phụ trương V* của tập sách). Qua nỗ lực hỏi tâm, thánh Inhã đã nhận ra được nét khác biệt giữa niềm vui [an ủi] dịu ngọt, sâu thẳm của Chúa và cái vui hời hợt, đầy mùi chua chát của thế gian, và nhờ đó đã trở lại, đã có được sức để bỏ tất cả lại đằng sau mà bám chặt vào Chúa suốt đời. Kinh nghiệm của niềm vui nội tâm sâu thẳm cũng mang lại nghị lực tương tự như thế cho người tín hữu. Một khi đã nhận được kinh nghiệm của niềm vui như thế, nên cố gắng giữ gìn, đừng để mất đi; bởi nếu để mất đi, thì sẽ gặp nguy cơ rơi vào tình trạng nhầm chán thiêng liêng, cho rằng mình đã dùng “biện pháp mạnh” mà vẫn không được gì, rồi đâm ra coi thường, buông xuôi trong các việc thiêng liêng.

²⁴ “Phàm là tay đua, thì phải kiêng kị đủ điều...” (1Cr 9:25).

²⁵ ‘Người gửi đến cho...’: làm như bắt buộc... nhưng thực ra là vì con người thường có khuynh hướng *lười biếng, sợ khó nhọc, khổ đau*... hơn nữa, vì con người không biết chọn những gì và thế nào cho đúng... (x. Rm 8:26); Thử thách vì muốn làm cho ‘nên thân’ (x. G 5:17-18; Hc 2:1-11; Gc 1:2-4;...), vì thương (x. Tv 94:12; Cn 3:12; 1Cr 11:32; Dt 12:4-11; Kh 3:19). Xin cũng xem 1Cr 10:13 [“Người không để anh em bị thử thách quá sức...”]; 2Cr 12:9 [“Ôn Ta đủ cho con!”]; 2Cr 12:10 [“Khi tôi yếu, chính là lúc tôi mạnh”]; Pl 4:13 [“Tôi có sức chịu mọi sự, trong Đấng ban sức mạnh cho tôi”], v.v... Khổ đau

hội “khó” [ai Chúa thương nhiều, muốn cho trở thành vô địch, thì Người gửi cho càng nhiều khổ đau... như Đức Kitô và Đức Mẹ] để luyện tập... đó là những dịp nên thánh, tiếp thụ ơn cứu độ, gia tăng hạnh phúc đời sau, bởi khổ đau, chết chóc đã trở thành khí giới đánh bại tội lỗi, mang lại công đức cứu độ; đó là những dịp vàng ngọc [kỹ thuật dùng lửa luyện vàng, dùng khí cụ sắc bén rắn chắc để dũa mài những hạt ngọc, hạt xoàn] giúp cho trở thành vô địch²⁶ trong vận động trường khổ đau, trong NƯỚC TRỜI. Thế mới rõ – một lần nữa – tại sao Thiên Chúa để chúng ta đi qua những nẻo đường chông gai giữa cuộc đời.

→ Bởi “**Khổ đau đời này thật không đáng gì so với vinh quang đời sau.**”²⁷

→ Thử dùng thí dụ sau đây để minh họa chân lý trên đây: chạy mấy vòng đường dốc mà được thưởng cả mấy ký vàng... chạy càng nhanh, càng xa thì số vàng thưởng được nhân lên gấp đôi, gấp ba... thì ai mà không rán sức chạy! Độ cách biệt giữa các vòng chạy và số ký vàng dù là rất rất lớn, nhưng vẫn *có hạn*; còn quãng cách biệt giữa khổ đau – dù có lớn bao nhiêu đi nữa trong cường độ và trong thời gian – và phần thưởng là hạnh phúc *đời đời, vĩnh viễn*... thì *vô hạn, vô biên*! Đó là chưa nói bên cạnh khổ đau còn có ơn Chúa nâng đỡ. “Thật vậy, *một chút gian truân tạm thời*

còn mang chiều kích cộng đoàn và tính chất liên đới: bởi đó là dịp để những người thân yêu, chung quanh có cơ hội thực thi bác ái, sống tình tương trợ... hầu cùng nhau trở thành “vô địch!”.

²⁶ “Trong cuộc chạy đua trên thao trường, tất cả mọi người đều chạy, nhưng chỉ có một người đoạt giải. Anh em hãy chạy thế nào để chiếm cho được phần thưởng. Phàm là tay đua, thì phải kiên kỹ đủ điều, song họ làm như vậy là để đoạt phần thưởng chóng hư; trái lại chúng ta nhằm phần thưởng không bao giờ hư nát” (1Cr 9:24-25; xem cả các câu 26-27 và Dt 12:1-4). Xin cũng xem Gc 1:2-4.

²⁷ Rm 8:18. Xin cũng xem thêm 1Cr 2:9: “Điều mắt chẳng hề thấy, tai chẳng hề nghe, lòng người không hề nghĩ tới, đó lại là điều Thiên Chúa đã dọn sẵn cho những ai mến yêu Người.”

trong hiện tại sẽ *mang lại* cho chúng ta *cả một khối vinh quang vô tận, tuyệt vời.*”²⁸

→ “Vì thế, chúng ta mới *không chú tâm đến những sự vật hữu hình, nhưng đến những thực tại vô hình*. Quả vậy, *những sự vật hữu hình thì chỉ tạm thời, còn những thực tại vô hình mới tồn tại vĩnh viễn.*”²⁹ Vậy, nếu lấy con mắt *tin-yêu*, đem hết lòng *hy vọng* cậy trông mà nhìn cuộc đời trong ánh sáng Phục Sinh, thì sẽ thấy tất cả – kể cả những gì khó khăn đến tối nhất, khổ đau kinh hoàng nhất, đã và đang xảy ra trước mắt, cũng – đều là những *cọng rơm vụn rạ*, những chuyện tạm thời, quá nhỏ bé vụn vặt để phải bận tâm...

→ Thế mới rõ: chấp nhận, vui chịu khổ đau với Đức Kitô thì giống như là đi lượm kim cương, hột xoàn... thiêng liêng, có giá trị đời đời... cho kho tàng vĩnh cửu trên trời!

→ Nào cùng ra sức thu lượm hột xoàn³⁰ thiêng liêng giữa đời tạm này!

→ Trình tự các cuộc hiện ra³¹ (xem ra hợp lý³² theo Phúc Âm, chứ không thể xác quyết đó là thứ tự lịch sử), với:

. Đức Mẹ;³³

²⁸ 2Cr 4:17.

²⁹ 2Cr 4:18

³⁰ Chứ không phải là ‘mè chai’ nguy hiểm... nếu không, e rằng sẽ bị loại vào trường hợp Lời Chúa sánh ví: “Của thánh, đừng quăng cho chó; ngọc trai, chớ liệng cho heo, kẻo chúng giầy đạp dưới chân, rồi còn quay lại cắn xé anh em” (Mt 7:6).

³¹ Xem Lt 299-307 (= trình tự các cuộc hiện ra).

³² Phụng vụ Tuần Bát nhật Phục sinh cũng sắp tương tự như thế.

³³ Lt 299: “Dù không nói đến, nhưng Kinh Thánh ngầm chỉ về cuộc hiện ra ấy qua việc trình thuật các lần Ngài hiện ra với bao nhiêu người khác. Bởi Kinh Thánh giả thiết là chúng ta có trí thông minh [để hiểu], như có lời chép: ‘Cả anh em nữa, bây giờ mà anh em vẫn còn ngu tối [kém thông minh đến vậy] sao?’ (Mt 15:16).” Nhiều thánh nhân và tác giả trong truyền thống Giáo hội cũng xác tín như vậy. Sở dĩ Phúc Âm đã không ghi lại là vì nhiều lý do: các cuộc hiện ra được trình thuật là để làm chứng sự việc Đức Kitô đã sống lại; chứng tá chính thức về sự kiện Đức Kitô sống lại, là các tông đồ (mọi chứng từ hay chứng tá khác đều quy về các ngài: “Về báo cho anh em của Thầy...” [Mt

- . Maria Mácđala³⁴ - các phụ nữ;³⁵
- . Phêrô³⁶ - hai môn đệ đi Emmau³⁷ - các tông đồ I: không có Tôma;³⁸
- . các tông đồ II: có Tôma³⁹ - bảy tông đồ bên bờ hồ Galilê;⁴⁰
- . các tông đồ và môn đệ lúc ‘lên trời’.⁴¹

⇒ Kinh Thánh

- **Nkm 8:10**: “Niềm vui của Chúa là thành lũy (sức mạnh chở che) của tôi”;
- Lc 24:52; Ga 20:20: các môn đồ lòng đầy hoan hỷ;
- Cv 5:40-42: “Các tông đồ... hân hoan bởi được coi là xứng đáng chịu khổ nhục vì danh Đức Giêsu.”
- **Rm 6:8; 8:14-30**: cùng đau khổ cùng hưởng vinh quang... đau khổ đời này không sánh được với hạnh phúc, vinh quang đời sau;
- 1Cr 15:54-58: trong Đức Kitô, khó nhục không vô ích...

28:10; và Ga 20:17]; theo pháp luật Do thái thời ấy, lời chứng của phụ nữ không có giá trị tại tòa; vì thế, nếu Phúc Âm trình thuật cuộc hiện ra với Đức Mẹ, thì không những không giúp cho việc làm chứng, mà còn kéo theo tác dụng phản chứng, bởi làm như: mẹ hát con khen; con hát mẹ khen!

³⁴ Mc 16:1-11; Mt 28:1-8; Lc 24:1-10; Ga 20:1-10. “Đức Chúa vừa tuyên sấm, cả một đoàn quân phụ nữ đã loạn đĩ”! (Tv 67:12).

³⁵ Mt 28:8-10; Ga 20:14-15.

³⁶ Lc 24:34; xem 1Cr 15:5 (Phêrô được kể ra trước nhất trong các cuộc hiện ra đoạn văn thuật lại).

³⁷ Lc 24:13-35.

³⁸ Lc 24:36-49; Ga 20:19-23.

³⁹ Ga 20:24-29.

⁴⁰ Ga 21:1-23.

⁴¹ Mt 28:16-20; Lc 24:50-52; Cv 1:6-11. Về các cuộc hiện ra, cũng nên xem thêm 1Cr 15:1-8.

- **Pl 3:7-16**: cố chạy để đoạt giải... hy vọng sống lại;
- Pl 4:4-5: niềm vui của người kitô “hãy vui lên...”
- Pl 4:13: làm được tất cả trong Đấng ban sức mạnh cho...
- **1Pr 4:12-19**: phúc thay ai cùng chịu đau khổ với Đức Kitô.

⇒ **Hiện ra**

→ với Đức Mẹ:⁴²

- niềm tin yêu cậy trông khi Chúa từ trần:
 - . nơi Mẹ đang trong cơn thử thách, khổ đau, dù, một giây phút, có làm như khuất sau bóng mây thưa... thì cũng vẫn kiên vững giữa bao nhiêu ngang trái: phản bán, chối bỏ, trốn chạy...
 - . nơi tông đồ, môn đồ thì như tàn rụi dưới đồng tro tàn,⁴³
- từ chiều thứ sáu cho đến tối thứ bảy: một mình, Mẹ hồi tưởng lại cả cuộc đời đầy khổ đau của Con mình⁴⁴...với từng chi tiết khổ nhục... cho đến lúc táng xác xong... cả một con đường thánh giá kéo dài 33 năm!
- từ tối thứ bảy đến sáng sớm ngày thứ nhất trong tuần: Mẹ trở lại hiện tại... trôi hướng về tương lai với niềm xác tín sâu xa: Con mình sẽ sống lại; rồi cố hình dung...

⁴² Đây chỉ là một mẫu “hình dung” để giúp chiêm niệm... Có nhiều phương cách khác... Ai hợp với cách thức nào thì dùng cách thức ấy, miễn sao đạt đến được mục đích nhắm đến trong “ơn xin” là được.

⁴³ “...những người đã từng sống với Người mà nay đang buồn bã khóc lóc” (Mc 16:10); “các ông sợ người Do thái” (Ga 20:19). Đó là trạng huống của những ai ngày xưa cũng như ngày nay, thiếu niềm tin vào Chúa sống lại.

⁴⁴ “... nhớ đến những khó nhọc đau đớn mà Đức Kitô Chúa chúng ta đã chịu từ khi sinh ra cho đến... cuộc thương khó” (Lc 20:6b).

hình dung Con mình sống lại sẽ như thế nào... chắc chắn không phải như con bà góa Naim hoặc như cô bé gái 12 tuổi con ông Giaia, hay như Ladarô...⁴⁵

- đang ngẫm nghĩ, hình dung như vậy, thì, lối hai ba giờ sáng ngày thứ nhất trong tuần,⁴⁶ hình ảnh trong đầu Đức Mẹ bỗng rõ dần... Mẹ chớp mắt, bỏ ngỡ... Chúa Giêsu hiện rõ và bảo: “Con đây!” [Người chiêm niệm dừng lại và cố nhìn kỹ để cảm nhận niềm vui bùng lên trong hai đôi mắt nhìn nhau!⁴⁷]
- chuyện trò thân mật, Chúa Giêsu đưa cho Mẹ xem các dấu thánh vinh quang... rồi cảm ơn Mẹ đã hợp tác đắc lực trong công cuộc cứu độ, đặc biệt kể từ lúc Truyền tin... và từng bước... cho đến dưới chân thánh giá;
- Mẹ thừa lại, đại để: không có chi! Mẹ chỉ làm bổn phận của Mẹ đối với Thiên Chúa; và trái lại, Mẹ phải cảm ơn Chúa Cha, Con và Chúa Thánh Linh đã cứu độ Mẹ, đã cho Mẹ được vinh dự hết sức lớn lao... là hợp tác với Con, vào trong một công trình hết sức lớn lao như thế... Hân hoan, lòng tràn ngập tâm tình tạ ơn – tựa như và trào dâng hơn bội phần so với lúc nghe bà Êlidabét chúc mừng, chia vui⁴⁸ – Mẹ cất tiếng ngân lên bài ca nằm lòng của Mẹ: “Linh hồn tôi ngợi khen Thiên Chúa...”⁴⁹

⁴⁵ “Một khi Đức Kitô đã sống lại từ cõi chết, thì không bao giờ Người chết nữa, cái chết chẳng còn quyền chi đối với Người” (Rm 6:9).

⁴⁶ Tức là ngày thứ ba sau cuộc tử nạn: Về “*ngày thứ ba*” xin xem: Mc 8:31tt; 9:31tt; 14:58tt; Lc 24:46; Cv 10:40. (Chúa nhật, ngày thấy mồ trống, ngày bắt đầu có những cuộc hiện ra? (Theo truyền thống Kinh Thánh, “*ngày thứ ba*” là lúc Thiên Chúa cứu độ (x. Hs 6:1t), như thấy trong các biến cố: Abraham chuẩn bị sát tế Isaac (x. St 22:4), Giuse trả tự do cho các anh em ông (x. St 42:17t), Giavê xuất hiện với dân Ngai (x. Xh 19:11.16), Đavít nghe tin mừng (x. 2Sm 1:2), vua Hêdêkia được phục hồi (x. 2V 20:5), Êtê bắt đầu cứu giúp Ítraen (x. Et 5:1), Giôna ra khỏi bụng cá (x. Gn 1:17; 2:10).

⁴⁷ Đối lại với ánh nhìn đau thương trên đường thập giá.

⁴⁸ X. Lc 1-41-55.

⁴⁹ Lc 1:47-55; xem 1Sm 2:1-10

- Chúa Giêsu chăm chú lắng nghe... rồi tấm tắc: “Mẹ ngâm hay!” Ngài trình bày cho Mẹ hay những gì sẽ diễn ra trong thời gian sắp tới: Ngài hiện ra an ủi, củng cố các tông đồ trong 40 ngày; sau đó về trời và phái gửi Thánh Thần đến; Ngài nhờ Mẹ chuẩn bị – sau khi Ngài lên trời, trong thời gian chờ đợi⁵⁰ – cho các tông đồ đón nhận Thánh Thần⁵¹ như xưa kia Mẹ đã đón nhận... Mẹ ở lại một thời gian với Giáo hội sơ khai, rồi sau đó sẽ được đưa lên trời cả hồn cả xác...
- Mẹ thưa: “Xin vâng! Tất cả những gì Thiên Chúa muốn, Mẹ đều xin vâng, và cố gắng hết sức để thi hành tốt đẹp;” rồi, dù hạnh phúc có Con mình bên cạnh, Mẹ cũng hy sinh, muốn chia sẻ niềm vui cho người khác, nên nhắc: “Trời bắt đầu sáng; Con đi gặp các môn đồ đi, họ đang cần được an ủi, củng cố. Các bà đã hẹn nhau đi mua thêm thuốc đem ra mổ để ướp tiếp... hôm nọ, họ thấy thiếu... mà phải đợi cho xong ngày sabát.”
- Chúa Giêsu: “Đúng! Con đi. Hẹn gặp Mẹ lại...” Hai Mẹ Con nhìn nhau, tạm biệt...
- [có lẽ]... bỗng chốc, Mẹ nhận ra Con mình là Thiên Chúa! Bởi Ngài đã tiên báo chính Ngài sẽ sống lại và Ngài đã sống lại thật!... nhận ra thiên chức “Mẹ Thiên Chúa”... bàng hoàng, khiêm cung... lòng tràn ngập mến yêu tôn thờ!
- dù vắng bóng Con, nhưng những ngày sau đó – ngoài những lần Đức Kitô hiện ra lại với Mẹ – Mẹ cảm thấy Con mình ở gần bên cạnh mình... Mẹ vẫn tiếp tục sống trong niềm vui tràn ngập cõi lòng, lộ rõ trên nét mặt âm thầm, trầm ngâm mà rạng rỡ... Mẹ không nói thì các bà cũng trực cảm được là Chúa đã hiện ra với Mẹ.

⁵⁰ Xem Cv 1:8.

⁵¹ Xem Cv 1:13-14.

→ với bà Maria Mácđala:⁵²

- “Các bà bảo nhau: ‘ai sẽ lăn tảng đá cửa mộ giúp ta?’”⁵³
đừng quá lo về những khó khăn, trở ngại đôi lúc to lớn,
trên đường tìm đến với Chúa... lo lắng, sợ sệt – nhất là
quá độ – sẽ làm cho tê liệt, mất tin tưởng, mất nghị lực
thiếu phó thác...
- tìm người chết thì làm sao thấy được kẻ sống...! loay
hoay tìm Chúa... mà không thấy, không nhận ra Chúa
đang đứng trước mặt...!
- quyết tâm, kiên trì đi tìm... thúc đẩy bởi lòng mến nồng
cháy... nhờ đó, được gọi đích danh... đối thoại thân mật...
- gọi tên: tình yêu thật không thể là “chung chung”...
- chỉ tình yêu [thiện cảm] mới gây được tin tưởng, mới
bắc được nhịp cầu vào trong tâm tư sâu thẳm của đôi
bên, mới giúp hiểu được nhau, nhận ra nhau thực sự...
ai biết con người, ai “tâm lý” bằng Chúa!
- tâm sự: “Thầy lên cùng Cha” = xong sứ mạng, về dọn
chỗ → cứu cánh tối hậu... trong Thiên Chúa Ba Ngôi;
- tuy nhiên mối tương quan phải được tinh thần hóa, gọt
bỏ những gì còn ‘tình cảm’... đời sống thiêng liêng cũng
thế;
- được gửi đi báo cho các tông đồ, những chứng nhân
chính thức... gặp Chúa thì phải trở nên ‘tông đồ’ tức
là được phái gửi đi để nói về Chúa... mang Chúa đến
cho người khác;⁵⁴

⁵² Xem Ga 20:11-18. Đi tìm dấu lạ (Ga 20:1-10) của Đấng phục sinh, trong
Giáo hội sơ khai đang bận khoăn: Mácđala (*tình cảm*), Phêrô (*chậm chạp*),
Gioan (*trực giác*), Tôma (*hoài nghi*).

⁵³ Mc 16:3.

⁵⁴ Tương tự như thế, Chúa hiện ra với ‘các bà’... Sau khi đi báo cho các tông
đồ, Mácđala và các bà trở lại Bêtania [?] gặp Đức Mẹ, Mácta, Maria và La-
darô... trao đổi, chia sẻ với nhau niềm vui to lớn: Chúa đã sống lại!

→ với Phêrô:⁵⁵

- chạy ra mô⁵⁶...nhưng còn ‘bán tín bán nghi,’ Phêrô lẩn thẩn đi giữa ruộng đồng... tâm hồn ngổn ngang, dày vò, cắn rứt, luyến tiếc, trách mình: tệ với Thầy, chối Thầy...
- bỗng, Đức Giêsu hiện đến... gọi tên Phêrô...
- Phêrô quay lại: bốn mắt nhìn⁵⁷ thẳng vào nhau [người suy niệm cũng phải nhìn kỹ...]; Phêrô từ từ quỳ xuống...
- trong ánh nhìn của Đức Giêsu, Phêrô nhận ra: ưu ái, thân thương, cả tin tưởng và kính trọng nữa... trước sau như một!
- Phêrô nhìn thẳng vào mắt Đức Giêsu... không chút mặc cảm... dù đó là lần đầu tiên gặp lại Thầy sau khi chối Thầy ba lần... không mặc cảm như đứa trẻ thơ nhìn mẹ mình: tin tưởng vào tình thương to lớn, đảm bảo của mẹ; cảm nhận mình với mẹ là một...
- và lòng Phêrô tràn ngập niềm vui, hiện rõ trên ánh mắt, trên gương mặt... tất cả những gì mấy ngày trước đây đã chết ùng trong lòng, trong tim của Phêrô, thì nay sống mạnh dậy tất cả... bỏ quá khứ lại đằng sau để nhìn về phía trước...
- Đức Giêsu đỡ Phêrô dậy, đẩy nhẹ đằng sau lưng... hai Thầy trò đi dạo...

⁵⁵ Xem Lc 24:34. Có lẽ Phêrô là tông đồ đầu tiên được gặp thấy Chúa sau khi Ngài sống lại (x. 1Cr 15:5).

⁵⁶ Xem Lc 24:12c; Ga 20:3-10. Gioan “tin”: thật có phúc, bởi *chưa thấy mà đã tin*. Có tin thì mới vui!

⁵⁷ Năng lực tác động của ‘cái nhìn’ thì ai cũng rõ... Có cái nhìn khinh bỉ, mỉa mai, thương hại, nghi kỵ, xoi bói, dọa dẫm, dè bẹp, lên án, v.v. thì cũng có cái nhìn thân ái, triu mến, cảm thông, cổ vũ, nâng đỡ, ủi an, tin tưởng, tán đồng, kính trọng, v.v. Trong cuộc Đức Giêsu hiện ra với Phêrô, có thể nói cái nhìn là tất cả... không còn cần đến ngôn từ. Trong cuộc khổ nạn, từ “sân trong của dinh vị thượng tế” (Ga 18:15tt), Đức Giêsu đã nhìn Phêrô (x. Lc 22:61) với ánh mắt thân thương nhắc nhở.

- không nói, Phêrô đi bên Thầy mà lòng rộn lên một niềm vui khôn tả... chân bước nhẹ, mà lòng tung tăng như một trẻ nhỏ nắm tay mẹ, dạo chơi trong thảo cầm viên nở hoa... hớn hỡ, yên bình, an toàn, hạnh phúc, sung mãn...
- mở rộng lòng, Phêrô đón nhận nghị lực, sức sống... còn gì nữa!?
- và như thế, hai Thầy trò đi bên nhau hàng giờ...
- suốt đời, Phêrô giữ kỹ sâu trong con tim, kỷ niệm về ánh nhìn của Thầy trong cuộc hiện ra lần đầu với mình sau khi sống lại... nhất là những lúc gặp khó khăn... → giữ lại trong cuộc sống, kinh nghiệm gặp Chúa;

→ với hai môn đệ đi Emmau⁵⁸

- hai điều không nên bắt chước: _ bỏ cộng đoàn anh em mà đi... đi tìm an ủi chỗ khác, người khác, ‘trón’ vào một công việc khác không thuộc bổn phận của mình; sao lại bỏ đi mà không chờ đợi, bàn hỏi... _ ủ rũ, buồn bã, mất hết hy vọng... người kitô mà buồn! Chỉ vì thiếu niềm tin sống động! Có tin thì mới gặp, mới nhận ra, mới vui!
- hai điều nên bắt chước: _ hai người cùng đi... để chia sẻ, nâng đỡ nhau _ vẫn nghĩ về Đức Giêsu... vẫn đọc Kinh Thánh, vẫn cầu nguyện dù khô khan?
- Đức Giêsu ‘lẽo đẽo chạy theo’ các môn đồ... _ không ép buộc chấp nhận... _ kiên nhẫn, nhẹ nhàng và tế nhị chuẩn bị tâm lý, tinh thần... _ lắng nghe và cặn kẽ giải thích... dạy cho hiểu ý nghĩa của thánh giá, của đau khổ [tìm hiểu và gẫm suy Kinh Thánh và giáo lý kitô = nền tảng không thể thiếu của đời sống thiêng liêng vững chắc, của mối thân tình bền chặt với Chúa, của đời tông đồ sáng suốt và hữu hiệu] _ truyền ánh sáng, sức cảm

⁵⁸ Xem Lc 24:13-35.

hóa và nhiệt tâm, truyền ‘công lực’... _ rồi tôn trọng, để tự do... _ đợi chờ đương sự hợp tác...

- thành kiến che mờ [“chính Người thì họ không thấy... kẻ tối dạ... chậm tin”]...
- “...lòng bùng cháy... họ nài ép: ‘Xin mời ông ở lại...’”: sốt sắng chưa đủ, cần nỗ lực hợp tác cho đến cùng... thì mới thực sự “thấy” được Ngài;
- qua một cử chỉ quen thuộc, họ đã nhận ra... tin tưởng, hy vọng, niềm vui, nhiệt huyết... đã sống dậy, họ đi loan báo tin vui...
- họ gặp Chúa qua ‘nghi thức bẻ bánh’? Thánh Thể? Lễ Tạ Ơn là một cuộc cùng đi trên đường Emmau? Là một cuộc ‘hiện ra’ hằng ngày qua Thánh Lễ...
- Ngài luôn ở bên cạnh... _ trong cuộc sống, trong công việc hằng ngày _ trong thân mật, ưu ái qua niềm tin vào sự hiện diện (đặc biệt là trong Thánh Thể) của Ngài _ để đỡ nâng, ủi an...

→ với các tông đồ⁵⁹

- bắt cháp những yếu đuối và làm lỗi [chối, trốn chạy, ngờ vực] của các vị, Đức Giêsu vẫn yêu thương các môn đồ của mình với một tình thương bao la, kiên nhẫn, tế nhị trung thành...
- Ngài tìm đến với họ... trong tình thân thương (“Có gì ăn không?”), trước sau như một... trao ban bình an, niềm vui, sứ mạng, Thần Khí, quyền năng tha thứ... chuyện trò... khác hẳn với chiều Tiệc ly... cả một trời vui! – bắt cháp tất cả... Ngài hiện diện giữa Giáo hội mọi thời... trong cùng một cung cách...
- hạnh phúc được ở bên Thầy Sống Lại... sống lại tất cả những gì Thầy dạy, Thầy hứa, Thầy dự phóng, v.v... với

⁵⁹ Xem Lc 24:36-49; Ga 20:19-29.

viễn ảnh bao trùm cả thế giới... ở bên Thầy ‘Đức Chúa’ tức là Thiên Chúa?

- dĩ nhiên, Thầy trò thân mật trao đổi với nhau nhiều điều:

. tựa như trong buổi ‘tâm sự tạm biệt’ nơi phòng Tiệc ly;

. Ngài giải thích như đã làm với hai môn đồ đi Emmau;

. cất nghĩa về sứ mạng: đi đến tận cùng trái đất...

. nói về sự việc phải bị xử tệ, bị bắt bớ, giết hại... cũng như về niềm vui như người mẹ sau khi sinh... và hãy tin:

. “Thầy đã thắng thế gian!”

. “Thầy không bỏ các con mồ côi... Thầy sẽ ở với các con mọi ngày cho đến tận thế!”

. “Thầy sẽ ban Đấng An Ủi... Người sẽ giải thích cho các con biết và hiểu chân lý toàn vẹn...”

. “Hãy ở lại trong Thầy... Hãy yêu thương nhau! Bình an cho các con!”

. v.v...

- ông tổ những người hoài nghi, duy thực chứng: Tôma

. không thấy thì không tin? có ai tự mình thấy, hiểu và chứng minh được hết mọi kiến thức khoa học, lịch sử, v.v. con người dựa theo đó mà sống trong cuộc sống hằng ngày?

. tin tưởng... để sống cuộc sống hằng ngày; có đức tin... để sống cuộc sống đời đời: “Phúc cho ai không thấy mà tin!” tất nhiên, nhất là bằng hành động...

. thái độ đóng kín cõi lòng trước mầu nhiệm...

. vào nhóm những người khác mình để có dịp trao đổi, mở lòng hầu gặp được Chúa...

. Đức Giêsu không ruồng bỏ một ai, một thứ tính tình nào... dù khó khăn, đòi hỏi bao nhiêu... Ngài vẫn chiều, thích nghi... một lúc nào đó... bằng một cách nào đó...

. không bao giờ thất vọng đối với bất cứ một ai... Ngài quyền năng và nhân hậu...

- ‘vì đã thấy nên con tin’: thấy con người Giêsu, nhưng tin Ngài là Thiên Chúa (“Lạy Thiên Chúa của con!”)... không thấy Đức Giêsu mà tin Ngài là Thiên Chúa thì quý hơn!

- ... nhưng tất cả đó cũng là niềm vui, niềm vinh dự, niềm hứng khởi, niềm lạc quan... cho và của chúng ta bây giờ là kẻ có lòng tin! Làm như cuộc hiện ra này (gặp Tôma) là nhằm tới chúng ta...

- Thánh giáo hoàng Grêgôriô cả nhận định rằng: thái độ cứng lòng của Tôma thì có lợi cho chúng ta hơn là lòng tin của các tông đồ.⁶⁰

→ với bảy tông đồ bên bờ hồ Galilê:⁶¹

➤ hiểu theo thông thường:

- “...để họ về Galilê”: trở lại với cuộc sống thực tế, với kế sinh nhai... giữa những bồn phận thiêng liêng và trần thế... phải đập đất cho chắc để lấy đà mà lên trời...

- cảnh cũ đó... Người xưa đâu? Bùn ngùi... thắm đậm một niềm vui man mác... trông về một viễn cảnh bao la bát ngát!

- làm việc với sáng kiến, có trật tự, trong tinh thần đoàn kết, đồng tâm nhất trí, nắm tay nhau...

⁶⁰ Thần vụ: bài đọc 2 lễ thánh Tôma tông đồ, mùng 3 tháng 7.

⁶¹ Xem Ga 21:1-23.

- có thất bại mỗi mệt vẫn không quản ngại, tiếp tục kiên trì... có niềm vui trong đáy lòng...
- Chúa luôn đi bên cạnh... ẩn hiện... nhìn qua lòng tin yêu...
- giữa cuộc sống, giữ tư thế lắng nghe (thinh lặng, cầu nguyện...) Ngài lên tiếng, ngỏ lời...
- mềm dẻo theo chỉ giáo của Ngài dù đôi lúc xem ra táo bạo, khác với 'khôn ngoan' thế tục (đánh lưới lúc trời đã sáng!)
- thành công và thành công cách lạ có thể giúp để dễ nhận ra Chúa ("Thầy đó!"), thêm tin yêu, thân mật, xác tín, hăng say, hào hứng... giữa những bồn phận hằng ngày (tìm và gặp Chúa trong mọi sự; chiêm niệm trong hành động; nên trong mọi lúc mọi nơi)... và biết là nhờ Chúa giúp...
- "Thầy đó!": kẻ nhỏ (Gioan) người lớn giúp nhau nhận ra Chúa...
- Phêrô lập tức nhảy ào xuống nước lội nhanh đi đến với Thầy... bỏ cả hoa lợi [mê cá lớn] lại đằng sau... không để men 'thành công' mê hoặc, níu kéo...
- Chúa nuôi ăn: Thánh Thể, ơn trợ giúp... Chúa tế nhị lưu ý đến cả nhu cầu vật chất, thể lý... đến "cá bắt được" dù không cần... Vậy, lo gì?
- dù là Đức Chúa Phục Sinh, Ngài vẫn khiêm tốn 'phục vụ' (làm bếp!)... để thân mật an ủi, bổ sức!
- kêu mời chìm vào trong thinh lặng, thân mật Thầy trò...
- dù có bội phản, chối né... Ngài vẫn tiếp tục kiên trì kêu mời về lại với tình yêu thương...
- bởi tình yêu là linh hồn, là sức mạnh vô song đem lại nghị lực hầu vượt thắng nổi tất cả suốt trong hành trình đường đời dù có chông gai đến mấy... hầu kiên trì phục vụ tha nhân theo cương vị của mình...

- làm theo “lời” Chúa, người tông đồ chân chính không bao giờ thất bại... trong lãnh vực thiêng liêng, trước mặt Chúa;
- ...để đạt đến đỉnh cao phúc thật (thứ 8) của Nước Trời: nên giống Đức Kitô chịu đóng đinh...

➤ hiểu theo nhãn quan *giáo hội học*:⁶²

[Giáo hội sống giữa lòng trần thế, giữa dòng lịch sử]

- vô hình, nhưng Đức Giêsu hằng hiện diện bên cạnh các môn đồ... mọi thời đại [và ở giữa Giáo hội, để đỡ nâng... một cách âm thầm];
- sáng kiến và chỉ đạo là từ Phêrô... ‘nhóm’ tán thành và cùng hoạt động theo tinh thần đoàn kết, cộng đoàn... [trong Giáo hội, giáo hoàng đứng đầu, chỉ đạo, đề xướng sáng kiến và làm việc theo phương thức cùng tinh thần đoàn nhóm... tông đồ đoàn, giám mục đoàn];
- đánh suốt đêm mà không bắt được gì: thử thách... nhưng đoàn kết, hợp tác... kiên trì... dưới sự chỉ đạo của Phêrô [sứ mạng và sinh hoạt của Giáo hội cũng tiến hành trong cách thức tương tự];
- Đức Chúa hiện đến, ở bên cạnh, đứng trên bờ... bên cạnh cộng đoàn chịu thử thách, nhưng biết lắng nghe để nhận ra và làm theo lời chỉ bảo... [đó là hình ảnh sinh động của cuộc sống nhiệm thể Đức Kitô];
- thành công với Chúa: mẻ cá lớn... [với sức mạnh của Chúa, Giáo hội đón nhận hết mọi người không mảy

⁶² Xem Ga 21:1-23: một đoạn trình thuật đượm đầy *tinh chất giáo hội học*: có nhiều nhà chú giải cho rằng đây là đoạn văn [linh ứng] đã được trường phái Gioan thêm vào sau với sự đồng ý của tác giả Phúc âm thứ tư (có tính cách bổ túc), nhằm đánh tan quan niệm có lẽ là của một phái lạc giáo, cho rằng Đức Kitô chỉ hứa là “sẽ” lập Giáo hội trên nền đá Phêrô (x. Mt 16:18); tuy nhiên, không chỗ nào nói là Ngài lập thực sự! – Những câu kết của Gioan: Ga 20:30-31 và 21:24-25: phải chăng là muốn nói làm sao hiểu cho thấu hết màu nhiệm của Thiên Chúa, bởi còn biết bao nhiêu điều khác nữa để gẫm suy?!

may phân biệt...: phở quát – lưới không rách⁶³ = hiệp nhất];

- dấu chỉ giúp nhận ra... Gioan: càng thân thiết thì càng nhận ra nhanh... chia sẻ... Phêrô dên với Thầy, không mặc cảm! [kể trên người dưới trong Giáo hội dùng đoàn sủng của mình mà giúp nhau nhận ra Chúa, ý Chúa và mau mắn đến với Người];

- như một người mẹ, thấy trước nhu cầu, Đức Giêsu ân cần chăm sóc, lo cho cả đến phần xác: dọn bữa sáng... tế nhị lưu tâm đến công sức của các môn đồ: “Đem ít cá mới bắt được tới đây!” Thầy trò quây quần thân mật, trong ánh nắng ban mai... tràn đầy an bình... [Chúa nuôi sống Giáo hội bằng chính mình Người, là Thánh Thể... trong tình thân thương, hiệp nhất... Giáo hội mãi mãi quây quần trong bầu khí đó];

- cuộc đối thoại giữa Đức Giêsu với Phêrô:

. chính thức củng cố quyền bính của Phêrô trước mặt ‘nhóm tông đồ’ [trước mặt Giáo hội, trước mặt loài người... nhằm tới việc gìn giữ hiệp nhất trong Giáo hội duy nhất];

. ‘*interview*’: cuộc phỏng vấn để đặt làm mục tử tối cao trong Giáo hội – giáo hoàng – qua ba câu hỏi quy trọn vào lòng mến, tương ứng với sứ vụ ba hiệu kích (ngôn sứ, tư tế, chỉ đạo)... Đó là điều kiện số một, điều kiện tiên quyết!

. “...có mến Thầy hơn các anh em này không?”= có mến, có sống thân mật với Thầy, có làm theo ý Thầy, có thánh thiện... hơn các người được trao phó cho con chăn dắt, hướng dẫn không? [đó là câu hỏi đặc biệt

⁶³ Từ nhiều thế kỷ nay cho tới bây giờ, xem ra “lưới Giáo hội” đã và đang bị thủng vì những vụ ly khai bên Đông và Tây phương! Kitô hữu nào có thể yên tâm rửa tay như Philatô, để chạy tội?

đặt cho các đẳng bậc giữ những trọng trách hướng dẫn hàng đầu trong Giáo hội];

. có mến Chúa thì mới biết sử dụng quyền bính đúng với cung cách, đúng với lòng nhân hậu của Chúa...

. có mến Chúa đủ mới có sức để phục vụ – phục vụ hữu hiệu và kiên trì – con cái của Chúa, nhất là trong những trạng huống khó khăn... thiếu tình yêu cao độ [hơn] ấy thì khó mà gánh cho nổi gánh nặng mục vụ... khó mà chu tất thỏa đáng sứ mạng tông đồ!

. ba lần hỏi... ba lần trả lời: rõ ràng và chắc chắn từ hai phía... mãi mãi là như thế, bởi câu hỏi và câu trả lời kia sẽ kéo dài suốt cuộc đời tông đồ!

. chẵn chiên con và chiên: trọn cả đoàn chiên... bây giờ cho tới khi Thầy trở lại... [Phêrô và các người kế vị Phêrô có quyền trên toàn thể Giáo hội];

. ...bị dẫn đi nơi chẳng muốn = chịu tử đạo → mục tử: yêu mến Đức Giêsu = hiến mạng sống cho Chúa và cho đàn chiên, với tác vụ: phục vụ trong tình yêu mến [đó là ý nghĩa đích thực của quyền bính trong Giáo hội];

. đó là phần thưởng cuối cùng và cao nhất: được ơn tử đạo như Thầy mình [= phúc thật lớn nhất trong Nước Chúa... phúc thật thứ tám].

. dù vậy, “Hãy theo Thầy!” trong tin yêu và hy vọng...

- đó cũng là cuộc đối thoại Đức Giêsu hằng tiếp tục giống lên với ‘tông đồ’ của mọi thời!

- Đức Giêsu không trả lời thẳng về Gioan, bởi tiêu điểm sự việc hôm nay (đoạn trình thuật) là Giáo hội, là Phêrô, đầu hữu hình của Giáo hội, hiện thân dương thế của hiệp nhất... (chứ không phải là gì khác, dù có liên quan đến một người bạn chí thân chí thiết chẳng nữa)... [làm sao có thể ngồi yên, không ưu tư và tận lực

tiếp tay với công cuộc xây dựng hiệp nhất toàn vẹn của Giáo hội?!].

→ *Lên trời – Hiện xuống*:⁶⁴

- lên trời... muốn nói – qua một nghi thức cụ thể, tác động mạnh – từ đây Ngài sẽ không hiện ra như trong bốn mươi ngày vừa qua...
- Ngài là Chúa: lên ngự bên hữu Chúa Cha⁶⁵... và sẽ lại đến;
- có thể, các tông đồ mới khỏi ngong ngóng chờ mong gặp lại Thầy tại Giêrusalem, Galilê hay đâu đó trong xứ Palétin;
- ...mới lo để tâm chuẩn bị và mở rộng lòng đón Chúa Thánh Thần, hiện xuống qua một biến cố chấn động làm cho thức tỉnh; ...mới đi vào nội tâm để gặp Người, vì lẽ Người ở trong nơi sâu thẳm đó; bởi nếu cứ bận tâm ‘chia trí,’ trông chờ gặp cho được Thầy để ‘đặt câu hỏi,’ để nhờ Thầy giải quyết các vấn đề thì sẽ không gặp được Thần Khí đang hiện diện bên trong; quả đó chính là hơi thở vào của các tông đồ, của Giáo Hội sơ khai ...
- chẳng thể mà Đức Giêsu đã nhấn nhủ: “Thầy ra đi thì có lợi cho anh em”;⁶⁶ vì lúc đó Ngài sẽ gửi Thánh Thần

⁶⁴ Xem Mt 28:16-20; Lc 24:50-52; Cv 1:6-11. Lưu ý: Ba Ngôi Thiên Chúa bao giờ cũng kết hiệp với nhau; vì thế, ở đâu có một Ngôi thì ở đó có cả Ba Ngôi, có Thiên Chúa hiện diện, và ở đó là ‘trời’; vậy, trình thuật việc Đức Kitô lên trời, Kinh Thánh không mấy may muốn nói là ở xa, bây giờ Ngài mới về lại với Chúa Cha và Chúa Thánh Thần, mà chỉ muốn, qua một nghi thức, cho thấy là giai đoạn ‘hiện ra’ đã chấm dứt. Nhưng Ngài vẫn “ở lại” với con người trong Thánh Thể cho đến giây phút cuối cùng của thời gian: một bằng chứng khác của việc “yêu đến cùng!”

⁶⁵ Đưa nhân tính, đưa con người chúng ta vào tận trong thâm cung của Thiên Chúa Ba Ngôi... muôn đời!

đến tràn ngập... vì lúc đó không còn biết hỏi ai, các tông đồ sẽ để tâm cầu nguyện, suy nghĩ, nhận định... và qua đó các vị sẽ gặp được ánh sáng của Thánh Thần, như thấy rõ trong ngày Hiện xuống, trong ‘công đồng’ Giê-rusalem;⁶⁷

- vậy: cuộc tử nạn, các biến cố sống lại, lên trời và hiện xuống là những giai đoạn kết chặt với nhau trong cùng một mầu nhiệm phục sinh;
- từ đây, không còn và không cần nhìn về một nơi chốn (Palétin...) để tìm sức mạnh trợ giúp, bởi bất cứ ở đâu các tông đồ cũng gặp được Thần Trí của Đức Kitô, Thầy mình⁶⁸ ...
- và như thế, lòng đầy tin tưởng, các tông đồ mạnh dạn, dứt khoát ra đi... cho đến tận cùng trái đất để truyền rao Tin Mừng, như Thầy dấu yêu và quyền năng đã truyền bảo.⁶⁹ Và đây là như hơi thở ra...
- có thể, đức tin mới lớn mạnh... “Phúc cho ai không thấy mà tin!”⁷⁰
- và đó cũng là bài học cho mỗi một kitô hữu: có được nội tâm hóa (hơi thở vào) thì đời sống thiêng liêng cá nhân mới trưởng thành, mới có sức mà tung ra (hơi thở ra) để làm tông đồ, làm chứng cho Tin Mừng ở mọi nơi,

⁶⁶ Ga 16:7: “Thật vậy, nếu Thầy không ra đi, Đấng Bảo Trợ sẽ không đến với anh em; nhưng nếu Thầy đi, Thầy sẽ sai Đấng ấy đến với anh em.”

⁶⁷ Xem Cv 1:14: “Tất cả các ông đều đồng tâm nhất trí, *chuyên cần cầu nguyện* ...”; Cv 15:5- 29: “Thánh Thần và chúng tôi đã quyết định...” Có được *nội tâm hóa* thì đời sống kitô [thiên liêng] mới trưởng thành: “... đã đến giờ các người sẽ thờ phượng Chúa Cha không phải trên núi này hay tại Giêrusalem... nhưng... trong thần khí và sự thật, vì Chúa Cha tìm kiếm những ai thờ phượng Người như thế. Thiên Chúa là thần khí, và những kẻ thờ phượng Người phải thờ phượng trong thần khí và sự thật” (Ga 4:21-24).

⁶⁸ Ngài vẫn còn ở lại trong Lời Chúa, trong bí tích, nhất là trong bí tích Thánh Thể...

⁶⁹ Xem Mt 28:19-20; Cv 1:8.

⁷⁰ Ga 20:29.

trong mọi hoàn cảnh,⁷¹ không ngại ngùng, sợ sệt... xác tín là luôn có Thần Trí Thầy mình ở bên cạnh...

- ... lòng hướng về Trời, nơi quê thật... nơi *bản thể loài người* đã được đưa lên *bên cạnh* Thiên Chúa... cố hoạt động và sống làm sao – giống Đức Kitô của mầu nhiệm Phục Sinh – để “tên được ghi trên Trời”⁷²... để được lên trời với Ngài, bên Ngài...

- người cấm phòng cũng yên dạ trở về với cuộc sống hằng ngày... biết là có Thần Trí luôn ở với mình trong mọi nơi, mọi lúc, mọi hành động, mọi hoàn cảnh... biết phối kết hài hòa chiêm niệm với hoạt động!⁷³ Đạp vững đất để chuẩn bị lên trời...

*

*

*

⁷¹ Như thế mới rõ: cấm phòng không phải việc làm ích kỷ, chỉ biết lo cho riêng cá nhân mình, nhưng là như đi luyện công lực để chuyển lại cho tha nhân.

⁷² Lc 10:20.

⁷³ Nhất là một khi được củng cố và đỡ nâng (giữa cuộc sống) bởi chủ đề hay phương thức suy niệm *Chiêm niệm để được Tình yêu* giới thiệu sau đây.

Chiêm niệm để được Tình Yêu⁷⁴

⇒ Hai điểm cần lưu ý:⁷⁵

1- *Tình yêu* phải được thể hiện qua *hành động*, chứ không phải là chỉ được nói lên bằng lời.⁷⁶

2- *Tình yêu* cốt ở chỗ hai người yêu nhau *trao đổi*, *chia sẻ* qua lại cho nhau những gì mình có.

→ **Ồn xin**: “được *hiểu biết* thâm sâu về không biết bao nhiêu *ơn lành* đã lãnh nhận, để với lòng *biết ơn* sâu xa, tôi có thể *yêu mến và phụng sự Chúa chỉ tôn trong mọi sự*.”⁷⁷

⁷⁴ *Lt* 230-237. Sắp trở về với cuộc sống hằng ngày sau kỳ phòng, người vừa sống qua kinh nghiệm *Linh Thao*, cũng sẵn sàng để mạnh dạn thực thi ở giữa đời, lý tưởng ‘*cố tìm gặp và yêu mến Chúa trong mọi sự*’ (*Lt* 23: *Nguyên lý và Nền tảng* [= nhìn vạn vật trong tình yêu tạo dựng] và *Lt* 230-237: *Chiêm niệm để được tình yêu* [= nhìn toàn bộ công trình tạo dựng trong ánh sáng phục sinh hừng khởi, ánh sáng huy hoàng của tình yêu cứu độ]). Hơn là một cuộc cảm nghiệm tổng kết về tiến trình *Linh Thao*, *Chiêm niệm để được tình yêu* chính là một phương thức cầu nguyện (x. Fr. Courel, sj, bản dịch *Lt*, chú thích 1 về số 230) – có thể dùng đến bất cứ lúc nào – để nhận rõ được rằng tất cả là ân huệ tuôn trào từ Thiên Chúa Tình Yêu, được Ngài mang đến trao tận tay chúng ta, được Ngài hằng tiếp tục gìn giữ, bảo toàn, linh động hóa: tất cả phát xuất từ Thiên Chúa như quang tuyến xuất phát từ mặt trời. Bởi không nằm dưới tiêu đề *tuần IV*, nên có vấn đề bàn thảo về việc *Chiêm niệm để được tình yêu* có thuộc tiến trình *Linh Thao* hay không: xin xem H. Coathalem, *Commentaire du livre des Exercices*, DDB, Paris, 1965, tr. 254. Và dĩ nhiên là có: không những là có, mà – như *Nguyên lý và Nền tảng* – *Chiêm niệm để được tình yêu* còn bao quát toàn bộ tiến trình *Linh Thao* nữa; chính vì thế mà không nằm dưới tiêu đề *tuần IV*. Có thể nói: thực hành phương thức cầu nguyện *Chiêm niệm để được tình yêu* là làm *Linh Thao* giữa đời.

⁷⁵ Xin xem *Lt* 230-231.

⁷⁶ “...đừng yêu thương nơi đầu môi chót lưỡi, nhưng phải yêu thương chân thật và bằng việc làm (1Ga 3:18).

⁷⁷ *Lt* 233.

⇒ **Bốn điểm suy chiêm**

* **Điểm một:**

→ trong tinh thần suy niệm, *tổng quát* nhìn lại, hồi tưởng lại – trong ánh sáng phục sinh – toàn bộ lịch sử cứu độ – vừa mới sống qua trong những ngày cấm phòng – tức công cuộc *tạo dựng* và công trình *cứu độ*, với tất cả ân huệ tự nhiên và siêu nhiên – bên ngoài cũng như bên trong ta – mà Thiên Chúa – *chủ ý* – cho chúng ta thừa hưởng trong Đức Kitô;⁷⁸ nhìn lại thế giới *tái tạo*⁷⁹... Trong đó, có

- những ân huệ chung, nhưng ban *với một ý định riêng*⁸⁰ cho mỗi người: trái đất, mặt trời, trăng, sao, không gian vũ trụ, khí thở, thức ăn thức uống, áo mặc, nhà ở... gia đình, xã hội... Lời Chúa, bí tích, Giáo hội, các thánh thông công, v.v...
- những ân huệ *ban riêng*, những biến cố xảy đến trong đời sống cá nhân – khác nhau – cho *mỗi người*... và mỗi người tự biết...
- quà, ân huệ ‘thay thế’ cho người tặng quà... quà càng quý, càng nhiều thì tình thương của người tặng càng lớn, càng sâu, càng thấm thiết...
- không chỉ những ân huệ tạo dựng, Ngài làm ra... “Chúa còn... ban chính mình Ngài cho tôi! – tình thương vô biên!
- nhìn kỹ... cân nhắc... thưởng thức tình yêu thương nhận được... rồi – có qua có lại – suy xét về điều *tôi phải hiến dâng* lên Ngài để làm bằng cho *tình yêu ‘hết lòng hết sức’ của tôi đối với Ngài*...

⁷⁸ “Vậy đã là con, thì chúng ta cũng là thừa kế... đồng thừa kế với Đức Kitô” (Rm 8:17).

⁷⁹ Công cuộc *tái tạo thế giới* vẫn còn tiếp diễn qua sứ vụ của Giáo hội cũng như qua nỗ lực hợp tác của mỗi một người chúng ta.

⁸⁰ “Con Thiên Chúa... đã yêu mến *tôi* và hiến mạng cho *tôi*” (Gl 2:20).

- là gì nếu không phải là *tất cả*? – “*Xin hãy nhận lấy!*”⁸¹

*** Điểm hai:**

→ không những ban quà, Thiên Chúa làm như *đích thân đến bên tôi để tận tay* tặng quà, bởi chính Ngài “*ở trong các tạo vật*”⁸²...

- mà tôi *đang có*...

- tôi là đền thờ Ngài ngự... hiện diện ưu ái, thân mật...

- suy nghĩ... nhất là về bản chất *tương can, tương tác* của tình yêu...

*** Điểm ba:**

→ không phải là quà ‘cũ’ sẵn có, mà là quà ‘mới’, còn *tươi*, sinh động...

- hằng *hoạt động*, tiếp tục ra sức ‘làm việc’: từng bước Ngài chuyển sức hiện hữu, sự sống sinh vật, sự sống động vật, sự sống trí khôn/tâm linh, và cả đời sống siêu nhiên nữa...⁸³

- và không ngừng *nhật nhật tân hóa* các món quà Ngài ban... để giữ cho chúng được tồn tại, luôn luôn mới, luôn luôn sinh động, mãi mãi tốt đẹp hơn... phù hợp với

⁸¹ “*Lạy Chúa, xin nhận lấy trọn cả tự do, trí nhớ, trí hiểu, và trọn cả ý muốn của con, cùng hết thảy những gì con có, và những gì thuộc về con. Mọi sự ấy Chúa đã ban cho con. Lạy Chúa, con xin dâng lại Chúa hết thảy. Tất cả là của Chúa. Xin Chúa sử dụng hoàn toàn theo ý Chúa. Chỉ xin ban cho con lòng mến Chúa và ân sủng Chúa. Vì được như thế, là đủ cho con.*”

⁸² Tạo vật không thể hiện hữu ngoài Chúa, xa Chúa, độc lập khỏi Chúa, khỏi tác động tạo dựng thường xuyên, liên tục của Ngài.

⁸³ *Lt 235*. Xin xem lại nhận định đưa ra trước đây, trong phần *Nguyên Lý và Nền Tảng*, khi xét về tình Chúa yêu thương đối với con người: có thể nói, tình Chúa thương đã nâng con người lên gần Ngài, qua 7 bậc sau đây: 1) *hiữu thể* (hiện hữu, vô tri vô giác như vật chất: đất, đá sỏi...); 2) *sinh vật*; 3) *động vật*; 4) *con người tâm linh*; 5) *con người siêu nhiên* (với đời sống ơn thánh sủng); 6) *con người được cứu chuộc* (ban lại ân sủng khi đánh mất); 7) *con người được tha thứ mãi mãi* (bao giờ cũng có thể nhận lại ơn thánh sủng đánh mất vì tội trọng, nếu biết thật tình thống hối!).

nhu cầu của mỗi người chúng ta.⁸⁴ Ngài quan phòng...
hiện diện đầy năng động...

- yêu thương bằng hành động...

- suy nghĩ... để tìm cách đáp trả... “*Xin hãy nhận lấy!*”

* **Điểm bốn:**

→ dù nhiều thứ, và vô số loại quà... nhưng tất cả đều
đến từ một Chúa duy nhất, là Cha, như “tia sáng bùng phát
từ mặt trời,” như “giòng nước khơi mạch từ nguồn suối”⁸⁵
và phản ánh chính Ngài...

- ‘phát xuất’ là do Ngài ‘đưa ra’...

- như, do Ngài: thông minh đến từ thông minh vô hạn...
sức mạnh đến từ sức mạnh vô biên... vẻ xinh đẹp đến từ
nguồn mỹ hảo vô tận... đi lên đến nguồn gốc sinh động
của tất cả, là chính Ngài!

- Ngài hiện diện tỏ rạng, cụ thể...

- yêu thương bằng hành động... suy nghĩ...

- Hãy nâng tâm hồn lên! Hãy đi vào trong tình thân mật
với Ngài! Hãy tìm và gặp Ngài trong mọi sự! Trong
chiêm niệm và trong hành động... Hãy phối hòa cả hai,
làm cho cả hai trở thành một...

- tất cả từ Chúa: thống nhất cuộc sống...

- từ Chúa... về lại với Chúa là cứu cánh tối hậu,

- thế nên, ra sức đáp trả... “*Xin hãy nhận lấy!*”

*

⁸⁴ “Thiên Chúa làm cho mọi sự đều sinh lợi ích cho những ai yêu mến Người”
(Rm 8:28).

⁸⁵ *Lt 237*. “Mọi ơn lành và mọi phúc lộc hoàn hảo đều do từ trên, đều tuôn
xuống từ Cha...” (Gc: 1:17); xin xem: Ga 3:27.

+

Thực tập là để thực hành:

Linh Thao

là thời gian thực tập,

Đời sống

là môi trường thực hành!